

**TAHAP PENGETAHUAN, PEMAHAMAN DAN KESEDIAAN GURU BAHASA MELAYU
DALAM MELAKSANAKAN KAJIAN PENGAJARAN**

(Level of Knowledge, Understanding and Readiness Malay Language Teachers to
Implementing Lesson Study)

ROHAIDA MAZLAN*

Kementerian Pendidikan Malaysia

rohaidaconvent2013@gmail.com**Dihantar pada:**

13 Mei 2017

Diterima pada:

20 November 2017

Koresponden:d-zam@ukm.edu.my

Abstrak: Kajian Pengajaran merupakan salah satu program yang digunakan sebagai salah satu program pembangunan profesional guru. Kajian ini bertujuan untuk mengkaji tahap pengetahuan, pemahaman dan kesediaan guru Bahasa Melayu dalam melaksanakan Kajian Pengajaran. Reka bentuk kajian ini adalah kaedah tinjauan dengan menggunakan soal selidik sebagai instrumen untuk mengumpul data kajian. Seramai 253 orang guru-guru Bahasa Melayu sekolah menengah di daerah Hulu Langat telah dipilih sebagai responden. Data bagi kajian ini dianalisis secara analisis deskriptif dan analisis inferensi. Dapatan kajian menunjukkan bahawa tahap pengetahuan dan pemahaman guru Bahasa Melayu terhadap Kajian Pengajaran adalah tinggi dan positif. Walau bagaimanapun, tahap kesediaan mereka untuk menjalankan Kajian Pengajaran adalah berada pada tahap sederhana tinggi. Implikasi kajian ini ialah guru-guru Bahasa Melayu daerah Hulu Langat mempunyai tahap pengetahuan, pemahaman dan kesediaan yang tinggi terhadap Kajian Pengajaran.

Kata kunci: Pengetahuan, pemahaman, kesediaan, kajian pengajaran, mata pelajaran Bahasa Melayu

Abstract: Lesson study is one program that is used as one of the professional development programs for teachers. This study aims to assess the level of knowledge, understanding and readiness in implementing the Malay Language teachers in lesson study. The design of this study is a survey method using a questionnaire as an instrument to collect data. A total of 253 Malay Language teachers in the district Hulu Langat were chosen as respondents. Data for this study were analyzed using descriptive and inferential analysis. The findings show that the level of knowledge and understanding Malay Language teachers to study teaching is higher than the positive perception of the lesson study. However, their readiness to undertake teaching at a moderate level is high. The implications of this study is that teachers Malay Language Hulu Langat district levels of knowledge, understanding and a high willingness to lesson study.

Keywords: Knowledge, understanding, readiness, lesson study Malay Language subject

PENGENALAN

Berdasarkan laporan Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM 2013), Kajian Pengajaran di Malaysia telah diperkenalkan oleh KPM pada 30 Oktober 2010 di Sekolah Menengah Sains Tun Sheh Shahabudin, Bukit Mertajam, Pulau Pinang. Pada ketika itu sebanyak 14 buah sekolah dan 100 orang guru telah menjadi rintis kepada program ini. Walaupun diperkenalkan pada tahun 2010, namun kajian di peringkat sarjana dan doktor falsafah telah dijalankan oleh pelbagai pihak bermula tahun 2004 lagi. Seterusnya, beberapa kajian projek APEC mengenai Kajian Pengajaran telah dijalankan antaranya ialah kajian *“Innovative Teaching Through Lesson Study”* (2006), *“Mathematical Thinking through Lesson Study”* (2007) dan *“Mathematics Communication through Lesson Study”* (2008).

Kajian Pengajaran telah diperkenalkan oleh Bahagian Pendidikan Guru pada awal tahun 2011. Pelaksanaan ini adalah berdasarkan hasil kajian yang telah dijalankan oleh pelajar di peringkat sarjana dan doktor falsafah. Memandangkan hasil-hasil kajian menunjukkan perkembangan yang positif terhadap keberkesanan pembelajaran pemudah cara (PdPc) guru dan dapat meningkatkan prestasi pembelajaran murid, maka Bahagian Pendidikan Guru, KPM sangat optimis untuk melaksanakan Kajian Pengajaran ini di sekolah.

Program Kajian Pengajaran terhadap sekolah-sekolah yang menjadi rintis dianggap berjaya oleh KPM walaupun menghadapi beberapa kekangan dan cabaran semasa pelaksanaannya. Berdasarkan hasil daripada laporan sekolah-sekolah rintis yang melaksanakan Kajian Pengajaran pada tahun 2011. Sedikit pembaharuan telah dilakukan terhadap program ini. Kajian Pengajaran telah dimuatkan di bawah program Komuniti Pembelajaran Profesional atau *‘Professional Learning Community (PLC)’* oleh Bahagian Pendidikan Guru. PLC merupakan satu kaedah yang digunakan oleh negara-negara maju bagi memantapkan profesionalisme guru.

Berdasarkan kajian-kajian dalam bidang keberkesanan sekolah mendapati bahawa prestasi pelajar adalah dipengaruhi oleh sistem sekolah yang berprestasi tinggi. Bagi membentuk sesebuah sekolah yang mempunyai prestasi yang tinggi adalah didukung oleh dua komponen, iaitu kualiti kepimpinan dan kualiti guru. Pendapat ini

disokong oleh Rosnah dan Muhammad Faizal (2013) yang mengatakan guru yang sentiasa menambah ilmu dengan pembelajaran sendiri dan kemudian berkongsi ilmu dengan rakan sejawatan akan menghasilkan pembelajaran kolektif. Usaha ini akan dapat meningkatkan lagi keberkesanan PdPc.

Kajian Pengajaran merupakan satu model perkembangan di Jepun lebih dari seabad lamanya sehinggakan amalan pengajaran ini menjadi amalan turun temurun dan sebatian dengan sistem pengajaran mereka. Zanaton, Aidah, Fariza, Effandi, Rosseni, Md Yusof dan Roslinda (2014). Mereka menambah Kajian Pengajaran telah diterjemahkan daripada bahasa Jepun yang dikenali sebagai *“Jugyokenkyu”*. *“Jugyokenkyu”* merupakan gabungan dua perkataan, iaitu *“jugyo”* bermaksud pelajaran dan *“kenkyu”* yang bererti pengkajian.

Oleh itu, Kajian Pengajaran merupakan penelitian atau pengkajian terhadap pelajaran. Ade Sobandi (2014) mengatakan terdapat pelbagai ciri-ciri Kajian Pengajaran mengikut negara yang mengamalkan pembelajaran profesional ilmu ini. Namun begitu, objektif utamanya adalah untuk memberi manfaat kepada guru dan murid bagi meningkatkan keberkesanan proses PdPc di dalam bilik darjah. Zanaton, Aidah, Fariza, Effandi, Rosseni, Md Yusof dan Roslinda (2014). Secara tidak langsung Kajian Pengajaran ini menyediakan satu wacana atau peluang untuk peningkatan profesionalisme guru.

PENYATAAN MASALAH

Guru Bahasa Melayu kurang mempunyai pengetahuan dan pemahaman tentang Kajian Pengajaran. Kurangnya pengetahuan guru tentang Kajian Pengajaran disebabkan oleh kurangnya pendedahan mengenainya. Walaupun Kajian Pengajaran telah mula dijalankan di Malaysia sekitar tahun 2010, bukan semua guru telah diberi pendedahan mengenainya khususnya guru Bahasa Melayu. Hal ini kerana pada peringkat awal program ini diadakan tumpuan telah diberikan kepada mata pelajaran Sains dan Matematik. Pada tahun 2011, Kajian Pengajaran telah diketengahkan menerusi program Komuniti Pembelajaran Profesional (*Professional Learning Community-PLC*). Namun begitu, hanya seorang atau dua orang guru sahaja bagi setiap sekolah

berpeluang untuk menghadiri kursus Kajian Pengajaran menerusi program PLC. Walaupun guru tersebut mengadakan latihan dalaman, tetapi tetap berlaku kecairan maklumat tentang Kajian Pengajaran ini.

Pencairan maklumat boleh berlaku disebabkan oleh faktor kekangan masa, guru yang menghadiri kursus tidak begitu menguasai maklumat yang diperolehi dan pelbagai faktor yang mungkin berlaku menyebabkan guru Bahasa Melayu kurang memahami matlamat dan prosedur sebenar Kajian Pengajaran di sekolah. Stigler dan Hiebert (2009) berpendapat bahawa untuk berubah guru perlu belajar, tetapi bukan semua guru yang mahu belajar. Berdasarkan kajian tersebut, mereka merumuskan bahawa usaha untuk meningkatkan profesionalisme guru tidak akan berjaya sekiranya guru sendiri tidak mahu berubah untuk belajar sesuatu yang baharu. Sekiranya ramai guru yang menghadiri kursus peningkatan profesionalisme tidak boleh memberi jaminan Kajian Pengajaran akan menjadi budaya di sekolah.

Guru mempunyai berpandangan Kajian Pengajaran hanya suatu program kerajaan dan program ini tidak akan bertahan dalam jangka masa panjang. Menurut Ade Sobandi (2014), guru berpandangan pesimis atau negatif terhadap Kajian Pengajaran. Hal ini adalah kerana mereka berpendapat Kajian Pengajaran merupakan salah satu program kerajaan yang berlangsung menggunakan dana kerajaan sepenuhnya. Guru ini berpendapat selagi program tersebut di bawah pembiayaan pihak kerajaan, program tersebut pasti tidak akan berjaya. Pihak kerajaan sering melompat ke program yang baharu sebelum Kajian Pengajaran benar-benar memberi kesan yang memberangsangkan.

Kekangan masa merupakan antara cabaran dalam pelaksanaan Kajian Pengajaran. Pendapat ini telah didasarkan oleh beberapa kajian yang telah dijalankan oleh pengkaji. Antaranya ialah Richard, Patrick dan Willy (2001) berpendapat, ramai guru tidak mahu mengubah kaedah pengajaran berpusatkan pelajar kerana disebabkan oleh kekangan masa. Bagi melaksanakan pembelajaran yang berpusatkan pelajar, guru perlu membuat persediaan yang rapi namun kebiasaannya pada masa senggang yang ada pada waktu persekolahan telah diisi dengan tugas-tugas perkeranian. Setiap guru mempunyai masa yang berbeza-beza hatta selepas masa persekolahan.

Adakalanya guru perlu menghadiri mesyuarat di luar sekolah, melatih pelajar bagi tujuan pertandingan, membuat persiapan majlis-majlis yang diadakan di sekolah.

Beban tugas guru yang semakin meningkat saban tahun menyebabkan guru merasakan Kajian Pengajaran ini hanya akan menambah tugas mereka. Menurut Ade Sobandi (2014), terdapat sebilangan guru yang enggan terlibat dalam program Kajian Pengajaran di sekolah. Mereka beranggapan program Kajian Pengajaran ini akan menambahkan beban tugas mereka. Norashid dan Hamzah (2014) mengatakan tugas yang banyak menyebabkan guru berasa terbeban untuk belajar sesuatu ilmu yang baru. Pendapat mereka selari dengan pendapat yang diutarakan oleh Richard, Patrick dan Willy (2001), iaitu ramai guru tidak mahu mengubah kaedah pengajaran berpusatkan murid kerana disebabkan oleh kekangan masa dan beban tugas yang banyak diberi kepada guru.

Menurut Norashid dan Hamzah (2014) lagi, sepanjang tempoh berada di sekolah dengan tugas akademik, guru terpaksa memegang pelbagai jenis tugas khas yang lain sama ada dalam bidang bukan akademik seperti ketua panitia, jawatankuasa panitia. Guru juga menguruskan hal berkaitan hal ehwal murid seperti disiplin, kebajikan, kesihatan, rancangan makanan tambahan dan lain-lain lagi yang berkaitan dengannya. Hal ini belum lagi termasuk dengan tugas dalam bidang kokurikulum, iaitu sebagai guru penasihat, guru pemimpin, jurulatih sukan, guru rumah sukan dan sebagainya. Beban tugas guru yang semakin meningkat akan mempengaruhi kesediaan guru untuk melaksanakan Kajian Pengajaran bagi mata pelajaran Bahasa Melayu.

Kurangnya penglibatan secara langsung oleh pihak pentadbir sekolah menyebabkan guru (termasuk guru Bahasa Melayu) berasa Kajian Pengajaran tidak perlu dititikberatkan. Berdasarkan kajian yang telah dijalankan oleh Suhendiana dan Ida (2014), pelaksanaan Kajian Pengajaran telah berjaya dilaksanakan dengan penglibatan pengetua dalam sesi kelas terbuka. Sebanyak 51 kali kelas terbuka telah diadakan sebanyak 45 kali kelas terbuka telah dihadiri oleh pengetua sekolah berkenaan. Kehadiran pengetua dari awal sehingga akhir adalah menjadi harapan kepada guru yang mengajar kelas tersebut.

Selain itu, pengetua tersebut sering memberi sumbang saran terhadap sesi refleksi. Secara tidak

langsung guru yang melibatkan diri dalam Kajian Pengajaran berasa dihargai dan mempunyai motivasi yang tinggi untuk melaksanakan Kajian Pengajaran pada masa yang akan datang. Hal ini menunjukkan peranan pentadbir sekolah adalah sangat penting dalam menentukan kejayaan sesebuah komuniti pembelajaran guru (Chiew, Jeffri dan Sitti 2014).

Selain itu, terdapat guru Bahasa Melayu yang bukan opsyen kurang mahir dengan kemahiran berbahasa dan ilmu pedagogi Bahasa Melayu. Guru-guru yang bukan opsyen kebiasaannya akan menghadapi masalah dalam beberapa aspek terutamanya melibatkan proses PdPc. Penyataan ini adalah bersependapat dengan Dayang Aidah (2011) dan Zamri (2014) menyatakan bahawa ramai guru menghadapi masalah dan kesulitan dalam beberapa aspek penting berkaitan proses PdPc seperti kaedah pengajaran, aktiviti pelajar, teknik interaksi, penerapan nilai, bahan perancangan pengajaran, bahan bantu belajar dan penilaian.

Kesimpulannya, Kajian Pengajaran merupakan sesuatu yang baharu dalam konteks penyelidikan dalam mata pelajaran Bahasa Melayu. Justeru, kajian yang dijalankan ini diharapkan dapat mengenal pasti tahap pengetahuan, pemahaman dan kesediaan guru-guru Bahasa Melayu sekolah menengah dalam melaksanakan ataupun tidak Kajian Pengajaran dalam PdPc mereka.

OBJEKTIF KAJIAN

Kajian ini mengkaji pengetahuan, pemahaman dan kesediaan guru untuk melaksanakan Kajian Pengajaran di sekolah. Secara khusus, kajian ini bertujuan untuk:

1. Mengetahui tahap pengetahuan guru Bahasa Melayu mengenai Kajian Pengajaran.
2. Mengetahui tahap pemahaman guru Bahasa Melayu mengenai Kajian Pengajaran.
3. Mengetahui tahap kesediaan guru Bahasa Melayu dalam melaksanakan Kajian Pengajaran.

METODOLOGI

Reka Bentuk Kajian

Menurut Creswell (2005), reka bentuk kajian ialah prosedur atau kaedah dalam penyelidikan

kuantitatif atau kualitatif yang mana pengkaji menjalankan satu tinjauan terhadap sampel atau keseluruhan populasi. Dalam kajian ini, reka bentuk kajian yang digunakan ialah kaedah tinjauan. Kaedah tinjauan yang digunakan adalah untuk mengenal pasti sejauh mana tahap pengetahuan, pemahaman dan kesediaan mempengaruhi guru melaksanakan Kajian Pengajaran dalam mata pelajaran Bahasa Melayu.

Lokasi dan Populasi Kajian

Kajian ini dijalankan di 15 buah sekolah menengah kebangsaan harian di sekitar daerah Hulu Langat, Selangor. Sekolah menengah harian yang terlibat adalah terdiri daripada sekolah harian biasa di kawasan bandar dan luar bandar. Responden yang terlibat terdiri daripada guru-guru Bahasa Melayu sahaja. Faktor-faktor pemilihan lokasi ini dibuat kerana memenuhi syarat keperluan kajian di samping lokasi ini merupakan daerah di mana tempat pengkaji bekerja. Hal ini secara tidak langsung memudahkan pengkaji untuk mentadbir data, iaitu seperti proses pengedaran dan pengumpulan data dilakukan.

Berdasarkan jumlah populasi di kawasan kajian yang dijalankan, saiz sampel adalah ditentukan dengan merujuk kepada jadual penentu saiz sampel Krejcie dan Morgan (1970). Pemilihan sampel adalah menggunakan pensampelan bertujuan di mana sampel kajian ini terdiri daripada guru Bahasa Melayu di daerah Hulu Langat, Selangor. Bilangan sampel guru dalam kajian ini ditunjukkan dalam Jadual 1.

Jadual 1: Taburan sampel kajian

Bil	Nama Sekolah	Jumlah Didar	Jumlah Dikembalikan
1	SMK Taman Tasik	20	18
2	SMK Khir Johari	10	10
3	SMK Engku Husain	37	35
4	SMK Perimbun	21	18
5	SMK Jalan Tiga	24	22
6	SMK Bandar Baru Sungai Long	26	25
7	SMK Taman Jasmin 2	23	22
8	SMK Dusun Nanding	15	13
9	SMK Bandar Tasik Kesuma	19	18
10	SMK Bandar Tun Hussein Onn 2	24	22
11	SMK Bandar Rinching	18	17
12	SAM Hulu Langat	6	6
13	SMJK Yu Hua	27	25
Jumlah		270	253

Keseluruhan bilangan guru Bahasa Melayu di dalam daerah Hulu Langat yang menjadi populasi kajian ialah 682 orang. Daripada jumlah tersebut, seramai 270 orang guru Bahasa Melayu dipilih untuk menjawab soal selidik yang diedarkan. Daripada jumlah tersebut, hanya 253 responden yang telah mengembalikan soal selidik tersebut.

Instrumen Kajian

Instrumen kajian yang digunakan dalam kajian ini ialah soal selidik yang dibina sendiri oleh pengkaji. Soal selidik yang dibina mengandungi dua bahagian. Bahagian A ialah bahagian demografi atau latar belakang responden. Bahagian B ialah soal selidik mengenai pengetahuan, Bahagian B tentang pemahaman dan Bahagian C tentang kesediaan guru dalam melaksanakan Kajian Pengajaran. Setiap item dalam instrumen mempunyai lima pilihan jawapan iaitu menggunakan skala Likert lima mata. Guru-guru perlu menjawab soal selidik berdasarkan skala Likert lima mata. Setiap item dalam instrumen mempunyai lima pilihan jawapan, iaitu menggunakan skala Likert lima mata, iaitu 1 = Sangat tidak setuju, 2 = Tidak setuju, 3 = Kurang setuju, 4 = Setuju dan 5 = Sangat setuju.

Kajian Rintis dan Kebolehpercayaan

Menurut Chua Yan Piaw (2011), bagi melakukan ujian rintis adalah digalakkan untuk menjalani ujian rintis sebelum alat kajian digunakan dalam kajian sebenar. Ujian rintis dijalankan dengan menggunakan sebilangan kecil (biasanya 20-40 orang) individu yang mempunyai latar belakang demografi yang serupa dengan responden kajian. Justeru, kajian rintis telah dijalankan kepada 33 orang guru Bahasa Melayu. Dua buah sekolah menengah kebangsaan di Kajang dijadikan lokasi kajian rintis, iaitu SMK Convent (M) Kajang seramai 12 orang responden dan SMK Jalan Bukit sebanyak 21 orang sebagai responden kajian. Guru-guru daripada sekolah kajian rintis tidak diambil sebagai responden kajian

Data kajian rintis dianalisis untuk mendapatkan nilai alpha Cronbach. Item yang mempunyai nilai alfa kurang daripada 0.65 akan disingkirkan daripada alat kajian kerana mempunyai kebolehpercayaan yang rendah (Chua Yan Piaw 2011). Hasil analisis, didapati nilai alpha Cronbach bagi tahap pengetahuan ialah

0.917, pemahaman ialah 0.983 dan kesediaan ialah 0.919. Hasil keputusan ini menunjukkan bahawa instrumen soal selidik ini boleh digunakan dalam kajian sebenar tanpa perlu melakukan pengubahsuaian semula terhadap mana-mana item.

Analisis Data

Data soal selidik akan dianalisis menggunakan *Statistical Package for Social Science* (SPSS) versi 23.0. Data dianalisis secara deskriptif untuk melihat sejauh mana tahap pengetahuan, pemahaman dan kesediaan guru-guru Bahasa Melayu sekolah menengah untuk melaksanakan Kajian Pengajaran dalam PdPc mereka.

DAPATAN KAJIAN

Profil Responden Kajian

Kaedah persampelan bertujuan digunakan untuk memilih responden. Individu yang menjadi responden bagi kajian ini terdiri daripada guru-guru sekolah menengah di daerah Hulu Langat yang mengajar mata pelajaran Bahasa Melayu. Jadual 2 menunjukkan profil demografi responden yang telah menjawab soal selidik kajian. Profil responden yang diperoleh jantina, lokasi sekolah, kategori sekolah, kategori umur, kelulusan akademik, kelulusan ikhtisas, opsyen, keseluruhan waktu mengajar dalam tempoh seminggu, jumlah kelas dan waktu mengajar mata pelajaran Bahasa Melayu, pengalaman mengajar mata pelajaran Bahasa Melayu, senarai tugas-tugas khas di sekolah dan pengalaman menghadiri kursus Kajian Pengajaran.

Jadual 2: Profil demografi responden (N= 253)

Faktor Demografi	Kategori	Frekuensi	Peratus (%)
• Jantina	• Lelaki	25	9.9
	• Perempuan	228	90.1
• Lokasi Sekolah	• Bandar	139	54.9
	• Luar bandar	114	45.1
• Kategori Sekolah	• A	137	54.2
	• B	116	45.8
• Umur	• 25 - 30	12	4.7
	• 31 - 40	63	24.9
	• 41 - 50	117	46.2
	• 51 - 60	61	24.1
• Kelulusan Akademik	• Sarjana Muda Pendidikan B. Melayu	32	12.6

	• Sarjana Muda Pendidikan Mata Pelajaran Lain	58	22.9
	• Sarjana Muda Keptjian (Bukan Pendidikan)	111	43.9
	• Sarjana Muda Keptjian Bahasa Melayu (Bukan Pendidikan)	52	20.6
• Kelulusan Ikhtisas	• KPLI/ DPLI	147	58.1
	• KPLD	3	1.2
	• Sijil Perguruan	24	9.5
	• Sarjana Muda Pendidikan	79	31.2
• Opsyen Perguruan	• Mata Pelajaran Bahasa Melayu	149	58.9
	• Mata pelajaran lain	99	39.1
	• PITO Mata Pelajaran Bahasa Melayu	5	2.0

Pengetahuan Guru Bahasa Melayu tentang Kajian Pengajaran

Bagi menjawab persoalan kajian yang pertama mengenai pengetahuan guru Bahasa Melayu tentang Kajian Pengajaran. Analisis skor min dan sisihan piawai telah dijalankan. Jadual 3 menunjukkan tahap pengetahuan guru Bahasa Melayu sekolah menengah tentang Kajian Pengajaran yang mengandungi sembilan item.

Analisis deskriptif yang melibatkan min dan sisihan piawai dijalankan bagi mengenal pasti tahap pengetahuan guru. Hasil analisis deskriptif, menunjukkan guru mempunyai tahap pengetahuan paling tinggi terhadap item guru tahu Kajian Pengajaran merupakan suatu usaha kolaboratif dalam kalangan guru ($M = 4.06$, $SP = 0.52$).

Berdasarkan dapatan ini, 76.7% daripada 253 orang responden tahu yang Kajian Pengajaran merupakan suatu usaha kolaboratif dalam kalangan guru. Selain itu, sebanyak 15.4% sangat tahu dan yang Kajian Pengajaran merupakan suatu usaha kolaboratif dalam kalangan guru. Walau bagaimanapun sebanyak 6.7% kurang tahu dan 1.2% tidak tahu yang Kajian Pengajaran merupakan suatu usaha kolaboratif dalam kalangan guru.

Seterusnya, dapatan diikuti dengan item guru mengetahui bahawa mereka boleh mengemukakan pandangan mereka semasa sesi refleksi ($M = 4.05$, $SP = 0.57$). Berdasarkan taburan soal selidik

70.8% daripada 253 orang guru Bahasa Melayu tahu yang mereka boleh mengemukakan pandangan mereka semasa sesi refleksi. Selain itu, sebanyak 17.8% sangat tahu dan yang guru-guru boleh mengemukakan pandangan mereka semasa sesi refleksi.

Jadual 3: Tahap pengetahuan guru Bahasa Melayu mengenai Kajian Pengajaran

Item	Min	Sisihan Piawai	Tahap Min
1. Tahu tentang Kajian Pengajaran.	3.71	0.71	Tinggi
2. Tahu pihak sekolah ada menjalankan kursus.	3.90	0.69	Tinggi
3. Tahu Kajian Pengajaran usaha kolaboratif.	4.06	0.52	Tinggi
4. Tahu Kajian Pengajaran merupakan aktiviti dalam PLC.	4.02	0.54	Tinggi
5. Tahu rancangan pelajaran harian perlu dibentangkan	3.85	0.65	Tinggi
6. Tahu guru boleh mengemukakan pandangan semasa sesi refleksi.	4.05	0.57	Tinggi
7. Tahu rancangan pelajaran harian perlu ditambah baik selepas sesi refleksi.	3.98	0.79	Tinggi
8. Tahu pakar adalah perlu dalam Kajian Pengajaran.	3.99	0.57	Tinggi
9. Tahu pakar rujuk boleh terdiri daripada orang yang berkebolehan tentang subjek.	3.82	0.70	Tinggi
Keseluruhan Min	3.93	0.637	Tinggi

Walaupun bagaimanapun sebanyak 10.3% kurang tahu dan 1.2% tidak tahu yang mereka boleh mengemukakan pandangan mereka semasa sesi refleksi. Selain itu, guru-guru juga tahu Kajian Pengajaran merupakan aktiviti dalam PLC dengan nilai min dan sisihan piawai ($M = 4.02$, $SP = 0.54$). Berdasarkan taburan soal selidik 75.5% daripada 253 orang guru Bahasa Melayu tahu bahawa Kajian Pengajaran merupakan aktiviti dalam PLC.

Selain itu, sebanyak 14.2% sangat tahu bahawa Kajian Pengajaran merupakan aktiviti dalam PLC. Walau bagaimanapun sebanyak 8.7% kurang tahu dan 1.6% tidak tahu bahawa Kajian Pengajaran merupakan aktiviti dalam PLC. Namun

begitu, bagi item pengetahuan guru tentang Kajian Pengajaran mencatatkan nilai min dan sisihan piawai yang terendah walaupun intepretasi min masih tinggi iaitu ($M = 3.71$, $SP = 0.71$).

Berdasarkan taburan soal selidik 70.4% daripada 253 orang guru Bahasa Melayu tahu tentang Kajian Pengajaran. Selain itu, sebanyak 4.3% sangat tahu tentang Kajian Pengajaran. Walau bagaimanapun sebanyak 19.0% kurang tahu dan 4.3% tidak tahu serta 2.0% sangat tahu tentang Kajian Pengajaran.

Pemahaman Guru Bahasa Melayu tentang Kajian Pengajaran

Bagi menjawab persoalan kajian yang kedua mengenai pemahaman guru tentang Kajian Pengajaran. Analisis skor min dan sisihan piawai telah dijalankan. Jadual 4 menunjukkan tahap pemahaman guru tentang Kajian Pengajaran yang mengandungi enam item.

Analisis deskriptif Jadual 4 menunjukkan tahap pemahaman guru mengenai Kajian Pengajaran. Skor min yang paling tinggi adalah terhadap item guru memahami Kajian Pengajaran perlu dijalankan secara berterusan ($M = 4.09$, $SP = 0.62$). Berdasarkan taburan soal selidik 65.2% daripada 253orang guru Bahasa Melayu faham yang Kajian Pengajaran perlu dijalankan secara berterusan. Selain itu, sebanyak 22.5% sangat faham yang Kajian Pengajaran perlu dijalankan secara berterusan.

Walaupun bagaimanapun sebanyak 10.7% kurang faham dan 1.6% tidak faham yang Kajian Pengajaran perlu dijalankan secara berterusan. Skor min kedua tertinggi ialah guru juga memahami Kajian Pengajaran dapat membantu masalah pembelajaran murid ($M = 4.06$, $SP = 0.58$). Berdasarkan taburan soal selidik 68.8% daripada 253orang guru Bahasa Melayu faham yang Kajian Pengajaran dapat membantu masalah pembelajaran murid. Selain itu, sebanyak 19.0% sangat faham yang Kajian Pengajaran dapat membantu masalah pembelajaran murid. Walau bagaimanapun sebanyak 11.5% kurang faham dan 0.8% tidak faham yang Kajian Pengajaran dapat membantu masalah pembelajaran murid.

Selain itu, bagi item guru memahami kepentingan Kajian Pengajaran dan guru memahami pelaksanaan Kajian Pengajaran adalah mengikut kesesuaian murid masing- masing

menunjukkan nilai min yang sama iaitu ($M = 4.00$) manakala sisihan piawai ($SP = 0.56$) dan ($SP = 0.51$). Berdasarkan taburan soal selidik 75.5% daripada 253orang guru Bahasa Melayu faham kepentingan Kajian Pengajaran. Selain itu, sebanyak 13.4% sangat faham kepentingan Kajian Pengajaran.

Walaupun bagaimanapun sebanyak 8.7% kurang faham dan 2.4% tidak faham yang kepentingan Kajian Pengajaran. Di samping itu, tahap pemahaman guru yang paling rendah adalah terhadap item guru memahami kitaran Kajian Pengajaran ($M = 3.65$, $SP = 0.67$). Berdasarkan taburan soal selidik 55.3% daripada 253 orang guru Bahasa Melayu faham kitaran Kajian Pengajaran. Selain itu, sebanyak 6.7% sangat faham kitaran Kajian Pengajaran. Walau bagaimanapun sebanyak 35.2% kurang faham, 2.0% tidak faham dan 0.8% sangat tidak faham kitaran Kajian Pengajaran.

Jadual 4: Tahap pemahaman guru Bahasa Melayu mengenai Kajian Pengajaran

Item	Min	Sisihan Piawai	Tahap Min
1. Faham kepentingan Kajian Pengajaran	4.00	0.56	Tinggi
2. Faham Kajian Pengajaran mengikut kesesuaian murid	4.00	0.51	Tinggi
3. Faham Kajian Pengajaran perlu dijalankan secara berterusan	4.09	0.62	Tinggi
4. Faham Kajian Pengajaran dapat membantu masalah pembelajaran murid.	4.06	0.58	Tinggi
5. Faham kitaran Kajian Pengajaran.	3.65	0.67	Tinggi
6. Faham pelaksanaan berfokus kepada murid.	3.88	0.66	Tinggi
Keseluruhan Min	3.95	0.600	Tinggi

Kesediaan Guru Bahasa Melayu dalam Melaksanakan Kajian Pengajaran

Bagi menjawab persoalan kajian yang ketiga mengenai tahap kesediaan guru Bahasa Melayu melaksanakan Kajian Pengajaran. Analisis skor min dan sisihan piawai telah dijalankan. Jadual 5 menunjukkan tahap kesediaan guru Bahasa Melayu melaksanakan Kajian Pengajaran. Yang mengandungi pemahaman guru tentang Kajian Pengajaran yang mengandungi 16 item.

Hasil analisis deskriptif Jadual 5 menunjukkan tahap kesediaan guru melaksanakan Kajian Pengajaran. Skor min yang paling tinggi adalah terhadap item guru bersedia untuk terlibat dengan aktif dalam kumpulan semasa penambahbaikan rancangan pelajaran harian (RPH), iaitu ($M = 3.95$, $SP = 0.49$). Berdasarkan taburan soal selidik 79.1% daripada 253 orang guru Bahasa Melayu bersedia untuk terlibat dengan aktif dalam kumpulan semasa penambahbaikan RPH.

Selain itu, sebanyak 8.7% sangat bersedia untuk terlibat dengan aktif dalam kumpulan semasa penambahbaikan RPH. Walau bagaimanapun sebanyak 11.1% kurang bersedia dan 1.2% tidak bersedia untuk terlibat dengan aktif dalam kumpulan semasa penambahbaikan RPH. Skor min kedua tertinggi ialah guru bersedia untuk membuat penambahbaikan RPH ($M = 3.98$, $SP = 0.51$). Berdasarkan taburan soal selidik 82.2% daripada 253 orang guru Bahasa Melayu bersedia untuk membuat penambahbaikan RPH. Selain itu, sebanyak 9.5% sangat bersedia untuk membuat penambahbaikan RPH. Walau bagaimanapun sebanyak 5.5% kurang bersedia dan 2.8% tidak bersedia untuk membuat penambahbaikan RPH.

Selain itu, bagi item guru bersedia untuk melaksanakan Kajian Pengajaran selepas waktu persekolahan nilai skor adalah seperti ini ($M = 3.32$, $SP = 0.823$) skor min item ini adalah paling rendah jika dibandingkan dengan item- item yang lain. Berdasarkan taburan soal selidik hanya 35.5% daripada 253 orang guru Bahasa Melayu bersedia untuk melaksanakan Kajian Pengajaran selepas waktu persekolahan.

Selain itu, hanya 5.5% sangat bersedia untuk melaksanakan Kajian Pengajaran selepas waktu persekolahan. Walau bagaimanapun sebanyak 47.4% kurang bersedia, 9.1% tidak bersedia dan 2.8% sangat tidak bersedia untuk melaksanakan Kajian Pengajaran selepas waktu persekolahan. Di samping itu, skor min bagi item guru bersedia untuk dilawati oleh pakar semasa kelas terbuka ialah ($M = 3.43$, $SP = 0.76$).

Berdasarkan taburan soal selidik 42.7% daripada 253 orang guru Bahasa Melayu bersedia untuk dilawati oleh pakar semasa kelas terbuka. Selain itu, sebanyak 5.1% sangat bersedia untuk dilawati oleh pakar semasa kelas terbuka. Walau bagaimanapun sebanyak 44.3% kurang bersedia, 6.3% tidak bersedia dan 1.6% sangat tidak

bersedia untuk dilawati oleh pakar semasa kelas terbuka.

Jadual 5: Kesediaan guru Bahasa Melayu melaksanakan Kajian Pengajaran

Item	Min	Sisihan Piawai	Tahap Min
1. Bersedia melaksanakan Kajian Pengajaran dalam mata pelajaran Bahasa Melayu	3.59	0.68	Tinggi
2. Bersedia menjalankan Kajian Pengajaran dalam jangka masa panjang	3.53	0.71	Tinggi
3. Bersedia menjalankan Kajian Pengajaran walaupun tiada arahan	3.40	0.75	Sederhana
4. Bersedia bekerjasama dengan guru lain	3.92	0.53	Tinggi
5. Bersedia berkongsi ilmu	3.98	0.62	tinggi
6. Bersedia melaksanakan Kajian Pengajaran selepas sesi persekolahan	3.32	0.82	Sederhana
7. Bersedia berusaha mencari strategi pengajaran yang sesuai	3.94	0.49	Tinggi
8. Bersedia untuk dilawati oleh pakar semasa sesi kelas terbuka	3.43	0.76	Sederhana
9. Bersedia untuk dikritik	3.77	0.61	Tinggi
10. Bersedia untuk bersikap profesional	3.96	0.48	Tinggi
11. Bersedia untuk aktif semasa sesi refleksi dan tidak hanya menerima pandangan sahaja	3.62	0.75	Tinggi
12. Bersedia untuk membuat penambahbaikan RPH	3.98	0.51	tinggi
13. Bersedia untuk terlibat dengan aktif dalam kumpulan semasa penambahbaikan RPH	3.95	0.49	Tinggi
14. Bersedia untuk mengulang semula sesi pemerhatian selepas membuat penambahbaikan	3.76	0.62	Tinggi
15. Bersedia untuk mengulang sesi refleksi	3.79	0.61	Tinggi
16. Bersedia untuk memberi komitmen sepenuhnya terhadap pelaksanaan Kajian Pengajaran	3.71	0.64	Tinggi

PERBINCANGAN

Hasil kajian ini secara keseluruhannya menunjukkan tahap pengetahuan guru mata pelajaran Bahasa Melayu mengenai Kajian Pengajaran berada pada tahap skor min yang tinggi. Hal ini menunjukkan bahawa guru mempunyai pengetahuan tentang Kajian Pengajaran yang telah dijalankan oleh KPM sejak tahun 2011 lagi.

Walaupun keseluruhan min menunjukkan tahap min yang tinggi namun pengetahuan guru tentang Kajian Pengajaran masih yang terendah

berbanding item yang lain dengan nilai min dan sisihan piawai ($M = 3.71$, $SP = 0.71$). Berdasarkan taburan soal selidik 178 daripada 253 orang guru Bahasa Melayu tahu tentang Kajian Pengajaran. Dapatkan ini, menunjukkan guru-guru di daerah Hulu Langat tahu dan sedar tentang Kajian Pengajaran yang telah dijalankan oleh KPM.

Berdasarkan teori serapan inovasi, guru-guru Bahasa Melayu di daerah Hulu Langat telah melepasi peringkat kesedaran di mana mereka telah terdedah kepada inovasi. Menurut Zanaton et al. (2014), pendedahan mengenai Kajian Pengajaran terhadap guru adalah penting untuk memberi pengetahuan kepada mereka dan melalui ilmu tersebut guru Bahasa Melayu boleh mengaplikasikan pengetahuan mereka dalam Kajian Pengajaran kerana berdasarkan teori konstruktivisme, ilmu pengetahuan adalah bertujuan untuk mengubah suai diri dan alam sekitarnya.

Hasil kajian menunjukkan walaupun tahap pengetahuan dan pemahaman guru Bahasa Melayu terhadap Kajian Pengajaran adalah tinggi namun masih terdapat sebilangan guru yang tidak bersedia untuk melaksanakan Kajian Pengajaran bagi mata pelajaran di sekolah. Hal ini dapat dibuktikan daripada jumlah keseluruhan responden iaitu seramai 253 orang, hanya 16 orang guru sangat bersedia dan 129 orang guru bersedia untuk melaksanakan Kajian Pengajaran. Namun masih terdapat 96 orang guru kurang bersedia dan 12 orang guru kurang bersedia.

Selain itu juga, sebilangan guru Bahasa Melayu kurang bersedia untuk melaksanakan Kajian Pengajaran jika tiada arahan. Hal ini dibuktikan daripada hasil kajian yang menunjukkan daripada 253 orang responden, 29 orang tidak bersedia dan 105 orang kurang bersedia untuk melaksanakan Kajian Pengajaran jika tiada arahan. Bilangan guru Bahasa Melayu yang bersedia untuk melaksanakan Kajian Pengajaran jika tiada arahan adalah lebih kurang sama, iaitu 107 orang guru bersedia dan 12 orang guru sangat bersedia. Hasil kajian yang diperolehi adalah menyokong hasil-hasil kajian yang telah dijalankan sebelum ini di mana pentadbir sekolah memainkan peranan penting dalam menggerakkan Kajian Pengajaran. Seperti mana yang disampaikan oleh Sofwan, Radi dan Yuliati (2014) menunjukkan antara sebab Majlis Guru Mata Pelajaran Tomo, Indonesia bertahan dalam jangka

masa yang lama adalah disebabkan oleh penglibatan pentadbir dalam kumpulan tersebut.

Kesimpulannya, walaupun guru mempunyai tahap pengetahuan yang tinggi, namun tahap kesediaan guru Bahasa Melayu untuk melaksanakan Kajian Pengajaran bagi mata pelajaran Bahasa Melayu hanya pada tahap sederhana sahaja. Hal ini menunjukkan bahawa tahap pengetahuan guru terhadap Kajian Pengajaran tidak begitu mempengaruhi kesediaan guru melaksanakan Kajian Pengajaran. Hasil dapatan kajian ini tidak menyokong dapatan kajian yang telah dijalankan oleh Nik Nur Salwa dan Zanaton (2012) yang mengatakan guru-guru yang telah diberi pendedahan tentang Kajian Pengajaran lebih bersedia untuk melaksanakan Kajian Pengajaran di sekolah.

IMPLIKASI KAJIAN

Kajian yang telah dijalankan ini memberi sumbangan yang amat peting dalam Kajian Pengajaran. Aspek yang perlu diberi tumpuan adalah aspek berkaitan tahap kesediaan guru untuk melaksanakan Kajian Pengajaran. Kajian ini membuktikan tahap pengetahuan dan pemahaman guru yang tinggi tidak menjamin kesediaan guru untuk melaksanakan Kajian Pengajaran juga tinggi.

Guru perlu diberi ruang dan peluang untuk melaksanakan Kajian Pengajaran. Selain itu, dapatan kajian menunjukkan perjalanan Kajian Pengajaran bagi mata pelajaran Bahasa Melayu masih jauh ketinggalan berbanding negara-negara lain. Maka daripada itu, pihak KPM perlu mengambil tindakan sewajarnya supaya Kajian Pengajaran ini menjadi budaya yang baik dalam kalangan warga pendidik khususnya guru Bahasa Melayu.

Selain itu, pihak pentadbir sekolah juga perlu bertanggungjawab untuk merancang dan memantapkan profesionalisme guru-guru di sekolah melalui kursus dalaman mengenai Kajian Pengajaran. Selain itu, pihak pentadbir sekolah perlu lebih fleksibel terutamanya mengenai jadual waktu guru semasa sesi kelas terbuka dilaksanakan. Bagi pegawai-pegawai di Jabatan Pendidikan Negeri dan Pegawai Pendidikan Daerah perlu membuat pemantauan berkala bagi memastikan Kajian Pengajaran dilaksanakan di peringkat sekolah. Di samping itu, Kajian

Pengajaran di peringkat daerah juga perlu dijalankan supaya setiap sekolah boleh berkongsi masalah pembelajaran murid di sekolah masing-masing sekali gus berkongsi cara penyelesaiannya.

KESIMPULAN

Secara umum, kajian ini mengkaji tahap pengetahuan, pemahaman dan kesediaan guru Bahasa Melayu melaksanakan Kajian Pengajaran merupakan suatu yang baharu dan belum pernah dikaji. Berdasarkan keseluruhan kajian,, dapat dirumuskan bahawa tahap pengetahuan dan pemahaman guru-guru Bahasa Melayu dalam daerah Hulu Langat terhadap Kajian Pengajaran adalah tinggi. Walau bagaimanapun, tahap kesediaan guru Bahasa Melayu untuk melaksanakan Kajian Pengajaran masih di tahap sederhana.

Berdasarkan dapatan kajian menunjukkan bahawa kajian pengajaran mampu merapatkan jurang perbezaan antara guru opsyen dan guru bukan opsyen. Sehubungan dengan itu, menerusi kajian ini dapat dilihat secara tidak langsung langkah bagi merapatkan jurang boleh dikaji supaya masalah ketidaksepadanan opsyen dapat diatasi. Menurut Zamri, Norasmah dan Mohammed Sani (2008), setiap sekolah perlu mempunyai guru-guru yang komited dan boleh bekerjasama antara satu sama lain bagi mewujudkan persefahaman. Melalui persefahaman yang terbentuk akan membantu guru-guru untuk berusaha mencapai kejayaan.

Justeru, kajian lanjutan seperti kajian pelaksanaan kajian yang dicadangkan adalah sangat perlu dijalankan untuk mengetahui dan mengenal pasti sejauh mana Kajian Pengajaran ini dapat meningkatkan profesionalisme guru Bahasa Melayu, meningkatkan pencapaian mata pelajaran Bahasa Melayu dan membantu meningkatkan minat murid dalam pembelajaran Bahasa Melayu.

RUJUKAN

- Ade Sobandi. 2014. The English teachers' perception of lesson study. *8th WALIS International Conference*, 1-4.
- Chiew Chin Mon, Jeffri & Sitti Aishah. 2014. The development of lesson study in Malaysia. *Proceedings of the 5th East Asia Regional Conference on Mathematics Education (EARCOMES)*, 84-690.
- Chua Yan Piaw. 2011. *Buku 1: Asas statistik penyelidikan*. Petaling Jaya: Mc Graw Hill
- Creswell, J.W. 2008. *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches*. Thousand Oaks: SAGE Publications
- Dayang Aidah Hj. Jalin. 2011. Tahap kesediaan penggunaan pendekatan masteri. Tesis Sarjana Sastera. Fakulti Pendidikan, Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Kementerian Pendidikan Malaysia. 2013. *Pelan pembangunan pendidikan Malaysia 2013-2025*. Putrajaya: Bahagian Pendidikan Guru.
- Krejcie, R.V. & Morgan, D.W. 1970. Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30: 608-612.
- Nik Nur Salwa & Zanaton Iksan. 2012. Pendedahan, pengetahuan dan kesediaan guru sains menggunakan model pengajaran lesson study. *Prosiding Seminar Penyelidikan Pendidikan Guru Malaysia-Indonesia*, 309-312. Bangi: Penerbitan Fakulti Pendidikan, Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Norashid Othman & Hamzah Md. Omar. 2014. Beban tugas dan motivasi pengajaran guru di sekolah menengah daerah Ranau. *Jurnal Pemikir Pendidikan*, 5: 35-37.
- Richard, Patrick & Willy. 2001. Exploring teachers' belief and the processes of change. *PAC Journal*, 41-58
- Rosnah & Muhammad Faizal. 2013. Amalan pembelajaran kolektif dalam kalangan guru sekolah berprestasi tinggi di Malaysia. *Jurnal Kajian Pendidikan*, 3 (1): 27-34
- Sofwan, Radi & Yuliati. 2014. Sustainability of lesson study in base camp F SMPN 1 Tomo Sumedang Districk. *Proceedings of 5th World Association of Lesson Studies International Conference*, 277-280 Bangi: Penerbitan Fakulti Pendidikan, Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Stigler, J. & Hiebert, J. 2009. The closing teaching gap. *Phi Delta Kappan*, 91 (3): 32-37.
- Suhendiana, N. & Ida, K. 2014. Teachers performance and student motivation improvement through school based lesson study (LSBS) in SMA Negeri 1 Cipeundeuy Kabupaten Bandung Barat. *Proceedings of*

- 5th World Association of Lesson Studies International Conference*, 290-297. Bangi: Penerbitan Fakulti Pendidikan, Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Zamri Mahamod, Norasmah Othman & Mohammed Sani Ibrahim. 2008. *Profesionalisme guru novis: Model latihan*. Bangi: Penerbitan Fakulti Pendidikan, Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Zamri Mahamod. 2014. *P&P dalam pendidikan Bahasa Melayu*. Cetakan Ketiga. Tanjung Malim: Penerbit Universiti Pendidikan Sultan Idris..
- Zanaton Iksan, Aidah Abdul Karim, Fariza Khalid, Effandi Zakaria, Rosseni Din, Md Yusof Daud & Roslinda Rosli. 2014. *Lesson study (Jogyoukenyu): Kajian perbandingan Jepun dan Malaysia. Proceedings of 4th International Conference on Learner Diversity*, 271-277. Bangi: Penerbitan Fakulti Pendidikan, Universiti Kebangsaan Malaysia.